

Č. 4772.

Státní občanství: * Osoba, která měla přede dnem 1. ledna 1914 domovské právo v té části býv. vévodství těšínského, nad níž byla uznána svrchovanost státu polského, nenabývá čsl. státní příslušnosti ve smyslu čl. III. rozhodnutí konference velvyslanců z 28. července 1920 č. 20 Sb. z r. 1925 z důvodu, že sídlila přede dnem 1. ledna 1908 na části téhož vévodství, připadlé k Československu.

(Nález ze dne 6. června 1925 č. 14.334/24).

V ě c: Ondřej D. v S. proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Zsp v Opavě vyslovila rozhodnutím z 31. července 1923, že Ondřej D., četnický strážmistr v. v., nenabyl ipso facto čsl. státního občanství, zejména že se nestal čsl. státním občanem dle čl. III. rozhodnutí konference velvyslanců z 28. července 1920 o Těšínsku, Oravě a Spiši, jelikož neprokázal, že měl domovské právo od 1. ledna 1914, po případě bydliště od 1. ledna 1908 do 28. července 1920 na území bývalého vévodství těšínského, připadlém čsl. republice.

Nař. rozhodnutím nebylo vyhověno odvolání a rozhodnutí v odpor vzaté bylo potvrzeno v tom uvážení, že st-l vzhledem k tomu, že od 1. ledna 1910 neměl domovského práva na území někdejšího mocnářství Rak.-uherského, jež náleží nyní čsl. republice, nestal se čsl. státním občanem dle § 1 č. 1 úst. zák. č. 236/1920 Sb. a že nestal se jím ipso facto dle shora cit. čl. III. v důsledku bydliště na území býv. vévodství těšínského, připadlém čsl. republice, v době od 1. ledna 1908 do 28. července 1920, ježto pro jeho státní občanství dle cit. čl. III. rozhodným jest v první řadě domovské právo v době od 1. ledna 1914 do 28. července 1920, v této době však st-l příslušel domovským právem do obce Z., okres Bilsko, tudíž na území bývalého vévodství těšínského, připadlém republice polské.

Stížnost neshledal nss důvodnou na základě těchto úvah:

Napadené rozhodnutí obsahuje dva výroky: 1) že st-l není čsl. státním občanem dle § 1 č. 1 úst. zák. č. 236/20, 2) že nestal se čsl. státním občanem na základě svého bydliště podle ustanovení věty 2. odst. 1, bodu 1 čl. III. rozhodnutí konference velvyslanců z 28. července 1920.

Stížnost čelí toliko proti výroku posléze uvedenému. Žal. úřad založil tento svůj výrok na právním názoru, že státní příslušnost osob, které měly od 1. ledna 1914 domovské právo v části bývalého vévodství těšínského, připadlé Polsku, a současně od 1. ledna 1908 bydliště v části bývalého vévodství těšínského, připadlém Československu, řídí se dle domovského práva, nikoli dle bydliště. Stížnost, poukazujíc na doslov zmíněného právě předpisu vytýká, že názor žal. úřadem projevený jest nesprávný.

Odst. 1 bod I čl. III zní: »Osoby, které měly před 1. lednem 1914 domovské právo v bývalém vévodství těšínském neb v území Oravy aneb Spiše, nad nimiž svrchovanost Polska neb Československa byla uznána, nabudou plným právem polskou neb čsl-ou státní příslušnost.

Stejně bude tak i s osobami, které, aniž by měly domovské právo, sídlily by v řečených územích před 1. lednem 1908.»

Odstavec tento rozeznává tedy dva důvody nabytí čsl. neb polského státního občanství a to 1) domovské právo na příslušném území získané před 1. lednem 1914 (první věta), a neb, není-li tohoto předpokladu, 2) usídlení na území tom od 1. ledna 1908 (druhá věta).

Ze slov druhé věty »s osobami, které, aniž by měly domovské právo, sídlily by v řečených územích«, vyplývá, že míní se slovy těmi osoby, které v rozhodné době (od 1. ledna 1914 do 28. července 1920) neměly domovského práva v býv. vévodství těšínském, neb v území Oravy a Spiše, ať již jde o část připadlou pod svrchovanost Československa aneb o část, nad níž uznána svrchovanost Polska. V důsledku toho nevztahuje se předpis zmíněné druhé věty vůbec na osoby, které měly v uvedené době domovskou příslušnost v kterékoli části bývalého vévodství těšínského. To plyne z doslovu druhé věty, která zní všeobecně a nevztahuje předpoklad nedostávající se domovské příslušnosti k jedné neb druhé části rozděleného území. Tomu nasvědčuje také úvaha, že by jinak u osob, které nabyly před 1. lednem 1914 domovského práva v části území bývalého vévodství těšínského, připadlé jednomu z obou států sousedních, a které měly zároveň od 1. ledna 1908 bydliště v části zmíněného území, připadlé druhému státu, byly splněny předpoklady pro nabytí státního občanství jak v Československu tak v Polsku a že by takové osoby nabyly ipso facto státního občanství v obou státech. Tento důsledek by se však přičil intenci předpisu bodu 1 odst. 1 čl. III rozhodnutí konference velvyslanců, kterým měla otázka státního občanství být upravena způsobem imperativním na rozdíl od opce pro druhou státní příslušnost odst. 2 téhož článku připuštěné.

Z těchto úvah plyne, že právní názor v nař. rozhodnutí projevený jest správný. — — —

Č. 4773.

Spolkové právo: * **Předseda spolku, který jest dle stanov oprávněn spolek na venek zastupovati, jest legitimován sám podati instanční rekurs jménem spolku, i když starovy předpisují, že listiny podpisuje starosta spolu s jednatelem.**

(Nález ze dne 6. června 1925 č. 10.751).

Prejudikatura: Boh. 3087 adm.

Věc: Josef N. v P. proti ministerstvu vnitra stran legitimace k rekursu.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem osp-é v P. z 8. srpna 1923 nebylo dle § 12 zák. z 15. listopadu 1867 č. 134 ř. z. vzato na vědomí oznámení nově zvolených členů výboru »... jednoty mužů a jinochů« v P., učiněné st-lem jako nově zvoleným předsedou, pro vady sběhnuvší se při svolávání valné hromady, na níž volba byla vykonána. Odvolání, jež proti